UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. VII. De dissensione inter Constantinum & Licinium ejus generum propter Christianos: & quomodo Licinius bello victus atque interfectus est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Visual Library

removit: ratus ſcilicet nunquam Imperatori fidos ac devotos fore eos, qui tam facile proditores Dei exſtitiſſent. Quamobrem quamdiu ſuperſtes fuit Conſtantius, iis qui ultra Italiam habitabant, Gallis ſcilicet, Britannis & qui circa Pyrenæum montem usque ad Occidentalem Oceanum incolunt, nequaquam contrarium legibus viſum eſt Chriſtianam religionem profiteri. Poſtquam vero Conſtantinus eandem illam Imperii partem ſucceſſorio jure obtinuit, res Eccleſiæ multo magis floruére. Maxentio enim Herculii filio interfecto, & Imperii ejus ſorte ac Conſtantinum translata, divinum numen libere coluerunt, qui vel circa Tiberim fluvium, vel circa Eridanum quem indigenæ Padum vocant, vel juxta Aquilim habitabant: in quem navem Argo protractam eſſe perhibent, & in Tyrrhenum mare deductam, incolumem evaſiſſe. Nam Argonautæ cum Æëtam fugerent, non eundem navigationis curſum in reditu tenuerunt: ſed trajecto mari Scythico, per oſtia fluviorum qui in illis ſunt partibus, in fines Italorum venerunt: ibique hyemantes, urbem quæ Hemona dicitur condiderunt. Æſtate vero adveniente, indigenarum operâ adjuti, per quadringenta circiter ſtadia machinis quibusdam navem Argo traxerunt per terram, eamque in fluvium Aquilin deduxerunt, qui in Eridanum influit: Eridanus vero in mare Italicum evolvitur. Cæterum poſt Cibalenſem pugnam, Dardanii & Macedones & quicunque Danubium accolunt, Achaia item & univerſum Illyricum in ditionem Conſtantini venerunt.

A ὁμιλίας ἀπεώσατο· λογισάμενος μή ποτε ἔσεσθαι περὶ βασιλέα εὔνους, τοὺς ὧδε εὐκόλως προδότας θεοῦ γενομένους. ἐντεῦθεν εἰκότως ἔτι Κωνσταντίου περιόντος, οὐκ ἐδόκει παράνομον χριστιανίζειν τοῖς Ἰταλῶν ἐπέκεινα, Γαλάταις τε καὶ Βρετανοῖς, καὶ ὅτι περὶ τὸ Πυρηναῖον ὄρος οἰκοῦσι, μέχρι τοῦ πρὸς ἑσπέραν ὠκεανοῦ. ἐπεὶ δὲ καὶ Κωνσταντῖνος τὴν αὐτὴν ἀρχὴν διεδέξατο, μᾶλλον διέφαινε τὰ τῆς ἐκκλησίας πράγματα. Μαξεντίου δὲ τοῦ Ἑρκουλίου παιδὸς ἀναιρεθέντος, καὶ τῆς αὐτοῦ B μοίρας εἰς Κωνσταντῖνον ἐπιπεσούσης, ἀδεῶς ἐθρήσκευον ὅσοι τε περὶ τὸν Θύβριν ποταμὸν ᾤκουν, καὶ τὸν Ἠριδανόν, ὃν Πάδον οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσι, καὶ τὸν Ἄκυλιν, εἰς ὃν λέγεται καθελκυσθῆναι τὴν Ἀργώ, καὶ πρὸς τὸ Τυρρηνῶν διασωθῆναι πέλαγος. οἱ γὰρ Ἀργοναῦται τὸν Αἰήτην φεύγοντες, οὐ τὸν αὐτὸν πλοῦν ἐν τῇ ἐπανόδῳ ἐποιήσαντο· περαιωθέντες δὲ τὴν ὑπὲρ Σκύθας θάλασσαν, διά τινων τῇδε ποταμῶν ἀφίκοντο εἰς Ἰταλῶν ὅρους, καὶ χειμάσαντες ἐνταῦθα, πόλιν ἔκτισαν, C Ἥμονα προσαγορευομένην· τοῦ δὲ θέρους ἐπικαταλαβόντος, συμπραξάντων αὐτοῖς τῶν ἐπιχωρίων, ἀμφὶ τοὺς τετρακοσίους σταδίους ὑπὸ μηχανῆς ἕλκοντες τὴν Ἀργὼ διὰ γῆς, ἐπὶ τὸν Ἄκυλιν ποταμὸν ἤγαγον, ὃς ἐς τὸν Ἠριδανὸν συμβάλλει· Ἠριδανὸς δὲ εἰς τὴν κατ' Ἰταλοὺς θάλασσαν τὰς ἐκβολὰς ἔχει. μετὰ δὲ τὴν ἐν Κιβάλαις μάχην Δαρδάνιοί τε καὶ Μακεδόνες καὶ ὅσοι παρὰ τὸν Ἴστρον οἰκοῦσιν, ἥ τε καλουμένη Ἑλλάς, καὶ πᾶν τὸ Ἰλλυριῶν ἔθνος, ὑπὸ Κωνσταντῖνον ἐγένοντο.

D

Cap. VII.

De diſſenſione inter Conſtantinum & Licinium ejus generum propter Chriſtianos: & quomodo Licinius bello victus atque interfectus eſt.

Licinius vero qui antea religionem Chriſtianam coluerat, poſt cladem illic acceptam animo mutatus, multos ſacerdotes qui in ſuis partibus degebant, graviter afflixit. Sed & alios plurimos, ac præcipue militaris ordinis viros, male mulctavit. Etenim ob diſſidium quod ipſi erat cum Conſtantino, Chriſtianis ſupra modum erat infenſus, ex eorum

Κεφ. ζ.

Περὶ τῆς μεταξὺ διαφορᾶς Κωνσταντίνου καὶ Λικινίου τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, διὰ τοὺς χριστιανούς, καὶ ὡς κατὰ κράτος ἡττηθεὶς Λικίνιος διεφθάρη.

Λικίνιος δὲ μετὰ τὴν ἐνθάδε τροπήν, πρότερον τῶν τὰ χριστιανῶν πρεσβευόντων, μετεβάλετο τὴν γνώμην· καὶ πολλοὺς τότε τῶν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀρχῆς ἱερέων ἐκάκωσε· πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων, καὶ μάλιστα τοῦ στρατιωτικοῦ πλήθους· σφόδρα γὰρ ἀπεχθάνετο πρὸς τοὺς χριστιανούς, διὰ τὴν πρὸς Κωνσταντῖνον διαφοράν, οἰόμενος αὐτοὺς

λυπ

λυπήσειν ταῖς δυσπραγίαις τῆς θρησκείας· ἅμα δὲ καὶ τὰς ἐκκλησίας ὑπολαμβάνων εὔχεσθαι, καὶ σπουδάζειν ὑπ᾽ αὐτοῦ μόνου βασιλεύεσθαι· πρὸς τούτοις δέ, οἷα φιλεῖ γίνεσθαι, πάλιν εἰς μάχην καθίστασθαι μέλλων κωνσταντίνῳ, τοῦ προσδοκωμένου πολέμου πρόνοιαν ἐποιεῖτο, διά τε σφαγίων καὶ μαντειῶν· καὶ ὑπαχθεὶς τισὶν ὑπισχνουμένοις αὐτῷ κρατήσειν, εἰς ἑλληνισμὸν ἐτράπη· ἀμέλει τοίνυν καὶ ἕλληνες φασὶν αὐτὸν τότε ἀποπειραθῆναι τοῦ ἐν μιλήτῳ μαντείου τοῦ διδυμαίου ἀπόλλωνος· ἐρομένῳ δὲ αὐτοῦ περὶ τοῦ πολέμου, χρῆσαι τὸ δαιμόνιον τουτοισὶ τοὺς ὁμηρικοὺς στίχους·

> Ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί·
>
> Σὴ τε βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ἱκάνει·

Ἐκ πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων ἔδοξέ μοι, τὸ δόγμα τῶν χριστιανῶν, θεοῦ προνοίᾳ συνίστασθαι, καὶ εἰς τοσαύτην παρελθεῖν ἐπίδοσιν· οὐχ ἥκιστα δὲ ἐκ τῶν τότε γινομένων· μέλλοντι γὰρ ἤδη λικινίῳ διώκειν πάσας τὰς ὑπ᾽ αὐτὸν ἐκκλησίας, συνίσταται ὁ ἐν Βιθυνίᾳ πόλεμος, ὃν τελευταῖον ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους αὐτός τε καὶ κωνσταντῖνος· τοσαύτη δὲ θείᾳ ῥοπῇ ἐχρήσατο κωνσταντῖνος, ὡς κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν κρατῆσαι τῶν ἐναντίων· ἀποβαλόντα δὲ λικίνιον τὸ πεζὸν καὶ τὸ ναυτικόν, ἑαυτὸν ἐν νικομηδείᾳ προδοῦναι, καὶ ἰδιώτην ἐπί τινα χρόνον διαγαγεῖν ἐν θεσσαλονίκῃ, κἀκεῖσε ἀναιρεθῆναι· ἄνδρα τὰ πρῶτα τῆς ἡγεμονίας, ἐν πολέμοις καὶ τοῖς ἄλλοις δοκιμώτατον γενόμενον, καὶ τῷ γάμῳ τῆς ἀδελφῆς κωνσταντίνου τετιμημένον, εἰς τοῦτο δὲ καταστῆναι τέλους.

A calamitatibus maximum dolorem Conſtantino allaturum ſe eſſe ſperans: ſimul etiam exiſtimans, Eccleſias Chriſtianorum id unum optare ac ſtudere, ut illum ſolum Imperatorem haberent. Præterea cum iterum pugnaturus eſſet adverſus Conſtantinum, victimis & divinationibus ad futurum bellum ſe præparabat: ſeductusque à quibusdam qui victoriam ipſi pollicebantur, ad Gentilium ſuperſtitionem deſcivit. Gentiles certe memorant, illum tunc temporis oraculum Apollinis Didymæi quod erat in urbe Mileto conſuluiſſe: eique de belli eventu interroganti Apollinem reſpondiſſe his Homericis verſibus:

B
> *O vetule, incurſant juvenes te bellipotentes,*
>
> *Fracta eſt vis tua, ſtatque tibi ærumnoſa ſenectus.*

Et ex multis quidem rebus deprehendi, religionem Chriſtianorum divinâ providentiâ conſtitutam eſſe, tantosque progreſſus feciſſe; præcipue vero ex iis rebus quæ tunc geſtæ ſunt. Nam cum Licinius cunctas Eccleſias quæ ſub ipſius ditione erant, jamjam perſecuturus eſſet, conflatum eſt in Bithynia bellum illud, quod inter Conſtantinum ac Licinium poſtremum fuit. In quo Con- C ſtantinus Dei auxilio in tantum adjutus eſt, ut hoſtes terra marique devicerit: & Licinius terreſtri ſimul ac navali exercitu amiſſo, Nicomediæ ſeipſum dediderit, & privatus aliquamdiu egerit Theſſalonicæ, ibique tandem interfectus ſit. Vir qui initio quidem imperii, tum bello, tum pace egregius extiterat, & nuptiis ſororis Conſtantini fuerat honoratus: tandem vero hujusmodi exitum ſortitus eſt quem dixi.

Κεφ. η΄.

Κατάλογος τῶν χρηστῶν, ὅσα κωνσταντῖνος διεπράξατο, ἔν τε ἐλευθερίᾳ χριστιανῶν, καὶ ναῶν οἰκοδομαῖς, καὶ ἄλλων κοινωφελῶν πραγμάτων.

Κωνσταντῖνος δέ, εἰς μόνον αὐτὸν πάσης τῆς ῥωμαίων ἀρχῆς περιστάσης, γράμματι δημοσίῳ προηγόρευσε τοῖς ἀνὰ τὴν ἕω ὑπηκόοις, τὴν χριστιανῶν σέβειν θρησκείαν, καὶ τὸ θεῖον ἐπιμελῶς θεραπεύειν· θεῖον δὲ νοεῖν μόνον, ὃ καὶ ὄντως ἐστὶ, καὶ διαρκεῖ κατὰ παντὸς τοῦ χρόνου

D

CAPUT VIII.

Enumeratio eorum quæ Conſtantinus præclare geſſit, tum Chriſtianos liberando, tum Eccleſias conſtruendo, tum alia quadam ad utilitatem Reipublicæ diſponendo.

Conſtantinus vero, cum jam ſolus Romano Imperio potiretur, Romanis per Orientē degentibus publico edicto præcepit, ut Chriſtianam religionem colerent, Deumque ſtudioſe venerarentur: ſolum vero eum exiſtimarent Deum, qui & revera eſt, & perpetuam